

2020-ci ilin sentyabrında Ermənistanın Azərbaycana qarşı hücumu və Azərbaycanın əks-hücum əməliyyatı

2020-ci ilin 27 sentyabr tarixində Ermənistan silahlı qüvvələri atəşkəs rejimini kobudcasına pozaraq, Azərbaycan silahlı qüvvələrinin cəbhə xətti boyunca yerləşən mövqelərini, həmçinin Tərtər rayonun Qapanlı, Ağdam rayonunun Çıraqlı və Orta Qərvənd, Füzuli rayonun Alxanlı və Şükürbəyli, Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndlərini iriçaplı silahlar, minaatanlar və artilleriyadan istifadə edərək intensiv şəkildə atəşə tutmaqla Azərbaycana qarşı yeni bir təcavüz aktına başlamışdır. Hücum Azərbaycanın mülki əhalisi və hərbi qulluqçuları arasında itkilərə səbəb olmuşdur. Çox saylı evlərə və digər mülki infrastruktura ciddi ziyan vurulmuşdur. Bundan sonrakı döyüş əməliyyatları 44 gün davam etmişdir.

Ermənistanın Azərbaycana qarşı hücumu beynəlxalq hüququn əsas norma və prinsipləri, beynəlxalq humanitar hüquq, o cümlədən 1949-cu ilin Cenevrə Konvensiyaları və Əlavə Protokolları, həmçinin Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Təhlükəsizlik Şurasının 1993-cü il tarixli 822, 853, 874 və 884 sayılı Ermənistan silahlı qüvvələrinin dərhal və qeyd-şərtsiz olaraq Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərindən çıxarılmasını tələb edən qətnamələrinin növbəti dəfə kobud şəkildə pozuntusu idi.

27 sentyabrda baş vermiş hücum Ermənistanın son təxribatlarının, o cümlədən 12-16 iyul 2020-ci il tarixlərində Ermənistanın o zamankı müdafiə nazirinin bildirdiyi kimi “yeni ərazilər uğrunda yeni müharibə”ni nəzərdə tutan bu ölkənin təcavüzkar hərbi doktrinası əsasında planlaşdırılmış Ermənistan-Azərbaycan dövlət sərhədində Tovuz rayonu istiqamətində silahlı hücumun davamı olaraq həyata keçirilmişdir. Bu xüsusda, həmçinin 23 avqust 2020-ci il tarixində Azərbaycan silahlı qüvvələri tərəfindən qarşısı alınmış Ermənistanın diversiya-kəşfiyyat qrupunun Goranboy rayonu istiqamətindəki təxribatını da xatırlamaq zəruridir.

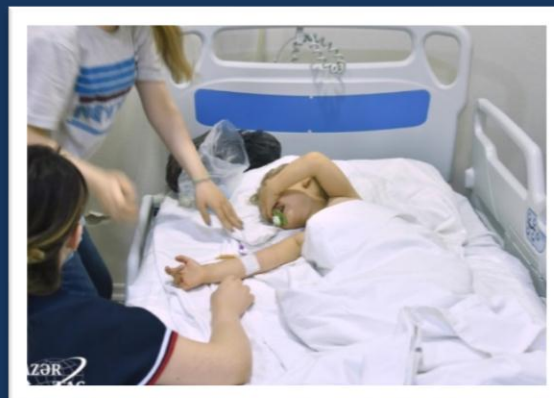


Raket hücumlarından sonra Gəncə şəhəri (17 Oktyabr 2020)

Ermənistanın hərbi təcavüzünün dəf edilməsi və Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə tanınmış əraziləri daxilində mülki şəxslərin və əhalinin sıx məskunlaşdığı yaşayış ərazilərinin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələri özünümüdafiə hüququ çərçivəsində və beynəlxalq humanitar hüquqa riayət etməklə əks-hücum tədbirləri həyata keçirmişdir.

Azərbaycan onun suverenliyinə, ərazi bütövlüyünə və mülki əhalinin təhlükəsizliyinə qarşı açıq təhdidləri dəf etmək üçün öz suveren torpaqlarında adekvat və mütənasib tədbirlər görmüşdür. Azərbaycan Silahlı Qüvvələri beynəlxalq humanitar hüquqa ciddi riayət edərək, yalnız legitim hərbi hədəflərə qarşı gücdən istifadə etmişdir. Əks-hücum əməliyyatı nəticəsində Azərbaycanın 300-dən çox şəhər, qəsəbə və kəndləri Ermənistanın işğalından azad edilmiş və Ermənistan silahlı qüvvələrini digər işğal olunmuş ərazilərdən çıxarmağa məcbur edilmişdir.

Ermənistanın hücumları nəticəsində, 101 Azərbaycanlı mülki şəxs, o cümlədən 12 uşaq öldürülmüş, 423 mülki şəxs yaralanmış, təxminən 84.000 insan evini tərk etməyə məcbur olmuş, 4300-dən çox şəxsi ev və yaşayış binası və 548 digər mülki obyekt dağıdılmış və ya zədələnmişdir. Həlak olmuş və yaralanmış mülki əhalinin əksəriyyəti hərbi əməliyyatların aparıldığı ərazilərdən uzaqda, o cümlədən Gəncə və Bərdə kimi şəhərlərdə Ermənistanın hücumlarının qurbanı olmuşdur. Ermənistan tərəfindən Bərdəyə qadağan edilmiş kasetli bombalar ilə edilmiş yalnız bir hücum 21 nəfərin həlak olması və 105 nəfərin yaralanması ilə nəticələnmişdir.



Gəncə şəhərinə qarşı törədilmiş raket hücumu nəticəsində yaralanmış uşaqlar (17 Oktyabr 2020)

Hücumların vüsəti və davamlılığı, habelə döyüş əməliyyatlarından öncə və onlar baş verən zaman Ermənistan tərəfinin verdiyi bəyanatlar Azərbaycanın dinc əhalisi və mülki infrastrukturuna qarşı törədilmiş hücumların öncədən planlaşdırıldığını və Ermənistanın cinayətkar müharibə strategiyasının bir hissəsi kimi həyata keçirildiyini bir daha nümayiş etdirmişdir. Ermənistanın bu əməlləri müharibə cinayəti, insanlıq əleyhinə cinayət və dövlət terrorizmi aktıdır.



Gəncədə dağıdılmış yaşayış evləri



Ermənistan Silahlı Qüvvələrinin Bərdə şəhərinə qarşı törətdiyi hücumun nəticələri

Azərbaycan, Rusiya Federasiyası və Ermənistan liderləri tərəfindən 10 noyabr tarixində Üçtərəfli Bəyanatın imzalanması ilə hərbi fəaliyyətlər başa çatmışdır. Bəyanat otuz ilə yaxın Ermənistan və Azərbaycan arasında davam etmiş silahlı münaqişəyə son qoymuş və Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycanın qalan işğal olunmuş ərazilərindən çıxarılması, məcburi köçkün əhalinin öz yurdlarına qayıtması və o cümlədən Azərbaycanın qərb bölgələri ilə Azərbaycan Respublikasının Naxçıvan Muxtar Respublikası arasında bağlantıların yenidən yaradılması vasitəsilə bütün nəqliyyat kommunikasiyaların bərpa edilməsi kimi sülh, təhlükəsizlik və sabitliyin yaradılmasına yönəlmiş tədbirlərin həyata keçirilməsini nəzərdə tutmuşdur.